
VZTAHY MEZI EU A ČÍNOU - NA CESTĚ KE SPRAVEDLIVÉMU A RECIPROČNÍMU PARTNERSTVÍ

Březen 2021

„Kdo chce mít zásady, musí mít nejprve odvahu“

čínské přísloví

Císařové starověké Číny tvrdili, že mají pro svou vládu nadpřirozené pověření. Věřili, že nebesa pomazala Čínu za „Střední království“, střed světa, nejmocnější, nejharmoničtější, nejbohatší a nejmoudřejší říši, jaká kdy existovala. Současný pohled na skutečnost popularizovaný čínskou komunistickou stranou intenzivně staví na minulosti. Zdůrazňuje, že po pět tisíc let byla Čína středem světa, poté však přišlo nepřirozené narušení tohoto „svatého řádu“ ze strany západních mocností. V současné době čínští vůdci slibují, že obnoví postavení, které si Čína údajně zaslouží, čímž dojde ke znovunastolení „přirozeného“ stavu světa.

Stejně jako všechna pojetí dějin je i to čínské souborem ověřených skutečností a ideologických tvrzení. Představa, že Čína má „více historie“ než jiné země, není podložena archeologickým výzkumem. V čínských dějinách navíc najdeme období moci, úpadku, válčících království, cizí vlády a zásadních změn uskutečněných prostřednictvím cizích idejí a vlivů. Skutečnost, že si nebeské pověření nárokuje strana, která svou ideologii čerpá od Marxe, Lenina, Mao Ce-tunga, Teng Siao-pchinga a nyní od Si Ťin-pchinga, je více než pochybná.

Historické příběhy transformované do národně-komunistické ideologie nemohou ve 21. století určovat vztahy v multilaterálním pořádku založeném na pravidlech. Může jít o dvousečný meč, neboť každá země je schopná odhalit historicky „ověřené“ křivdy, ze kterých viní své sousedy. Pokud chceme chránit mír a spolupráci mezi našimi evropskými a asijskými sousedy založenou na respektu, nemohou mít pro vymezování hranic a určování územní příslušnosti stovky let staré mapy přednost před mezinárodním právem.

Čína je díky své pestré historii, bohaté kultuře, filozofii a inovativní řemeslné výrobě již po mnohá staletí předmětem fascinace, inspirace a poctivých i nepoctivých zájmů Evropanů.

V březnu roku 2019 charakterizovala Evropská komise Čínskou lidovou republiku jako partnera ke spolupráci, partnera pro vyjednávání s protichůdnými zájmy, ekonomického konkurenta a systémového soupeře.

Vzhledem k politickým důsledkům pandemie COVID-19, zavedení takzvaného

bezpečnostního zákona pro Hongkong, agresivnějšímu prosazování dlouhodobých cílů vůči Sin-ťiang, Tibetu a Tchaj-wanu, nerespektování multilaterálního systému a mezinárodních dohod, šíření škodlivého čínského vlivu a neplnění základních povinností v oblasti lidských práv se domníváme, že tento čtyřbodový přístup je zastaralý. Jako partner EU by Čína měla dodržovat své vlastní mezinárodní závazky, což se doposud neděje. Jako převažující paradigma v našem vztahu lze stále více pozorovat systémové soupeření, neměli bychom však ignorovat potřebu pokračovat v dialogu s Čínou.

Musíme vzít na vědomí stále rozhodnější postoje současného čínského vedení, které se odchylovalo od metody kolektivního vedení a přijalo obnovený kult osobnosti. Celosvětový boj mezi demokracií a autoritářstvím je hlavním určujícím prvkem našeho vztahu s Čínou. V důsledku toho se zmenšil prostor pro spolupráci a ekonomickou výměnu.

V roce 2020 byla Čína hlavním obchodním partnerem EU. Není proto žádné pochyby o tom, že ekonomické a obchodní vztahy musí být v jádru spolupráce mezi EU a Čínou, nikoli však jejím jediným určujícím faktorem. Přínosy jsou ale nerovnoměrné. Strany se neshodují v zásadní otázce hodnot a norem, na nichž byl založen současný poválečný mezinárodní pořádek. Zatímco Evropa se řídí respektováním demokracie, zásad právního státu a lidských práv, Čína je autoritářským státem jedné strany. Musíme se však pokusit maximalizovat přínosy naší ekonomické provázanosti a řešit stávající nerovnováhu.

Evropské společnosti znepokojuje zhoršující se obchodní klima a stupňující se nekalá hospodářská soutěž ze strany čínských společností jak v Číně, tak mimo ni. Tyto skutečnosti doprovází více konfrontační přístup v čínské diplomacii k jednotlivým členským státům a EU. Evropské univerzity, výzkumní pracovníci, novináři a aktéři občanské společnosti čelí při práci nátlaku, cenzuře a hrozbám, a to nejen v Číně, ale i v Evropě. Děje se tak, když čínské orgány dospějí k závěru, že jsou napadány jejich oficiální doktrínou a politikou. To má následně přímý dopad na šíření evropských hodnot a spravedlivých a rovných podmínek pro podniky a občany.

Evropští občané mají pocit, že je v důsledku průbojnosti Číny a její stále větší přítomnosti v členských státech napadán jejich evropský způsob života. Evropa se obává, že nedostatek transparentních, spravedlivých

a rovnocenných předpisů poškozuje hospodářskou soutěž a přináší do života lidí více škody než užitku.

Spolupráce za účelem řešení globálních problémů

Tyto výzvy máme na paměti, ale zároveň chceme s Čínou spolupracovat v oblastech společného zájmu. Vzhledem k tomu, že Čína má 1,4 miliard obyvatel představující obrovský trh a je jednou ze tří největších ekonomik, jednou z nejbohatších zemí světa, největším světovým vývozcem a jadernou velmocí, jakož i stálým členem Rady bezpečnosti OSN, je Čína nepostradatelná při řešení globálních problémů.

Tato země je nyní strategickým partnerem EU v boji proti změně klimatu a při globálním přechodu na obnovitelné zdroje energie. Čína je od roku 2016 součástí Pařížské dohody, přestože je v současnosti největším světovým producentem skleníkových plynů a oxidu uhličitého (téměř 30 % celosvětových emisí). Požadujeme proto, aby čínská vláda splnila svůj závazek, a očekáváme do roku 2030 snížení emisí a do roku 2060 uhlíkovou neutralitu. Nabízíme průmyslovou spolupráci za účelem vývoje špičkových technologických řešení, zejména v oblasti zeleného vodíku.

EU rovněž upřednostňuje spolupráci s Pekingem za účelem zajištění stability a udržitelného růstu v rozvojových zemích. Systémové rozdíly a přísně utilitární přístup, který je u čínských orgánů častý, však tomuto úsilí doposud bránily. Z tohoto důvodu se důrazně stavíme proti neudržitelnému přístupu Číny ke spolupráci s Africkou unií a africkými zeměmi v oblasti přístupu k surovinám, využívání nových trhů, lidských práv a otázek životního prostředí a klimatu.

Jako další možnou oblast spolupráce označily obě strany boj proti mezinárodnímu terorismu. Definice terorismu používaná čínskými donucovacími orgány a soudy je však nejasná. Obvinění z terorismu jsou navíc často svévolně a zpětně využívána proti pokojným demonstrantům a zastáncům práv menšin, jak je stále zřetelnější v Sinciangu, Tibetu a Hongkongu. Dokud tedy tyto praktiky přetrvávají, může být spolupráce v boji proti terorismu pouze omezená.

Bez ohledu na naše rozdíly bychom měli i nadále pokračovat ve strukturovaném dialogu s Čínou za účelem řešit globální výzvy, jako je změna klimatu, nelegální migrace, návrat k systému obchodu a

arbitráže založenému na pravidlech v rámci WTO a účinné mechanismy regulace finančních trhů. Mnohé z toho však závisí na ochotě Číny dodržovat mezinárodní normy a pravidla.

Obrana mezinárodního pořádku založeného na pravidlech

Mezinárodní obchod a přístup na nové trhy významně zlepšily životní úroveň po celém světě. Přispěly k tvorbě pracovních míst, zvyšování prosperity a snižování celosvětové chudoby. Jsme i nadále odhodláni budovat otevřený a spravedlivý systém globálního obchodu. Musí být formován multilaterálním pořádkem založeným na pravidlech, jehož jádrem jsou demokratické hodnoty. Aby EU dosáhla tohoto cíle, musí konstruktivně spolupracovat se svými partnery.

Podpora multipolárního světa a mezinárodního pořádku založeného na pravidlech je stále proklamovaným základním kamenem čínské zahraniční politiky. Prezident Si Ťin-pching opakovaně hovořil o významu multilaterálního globálního pořádku, mimo jiné při svém pozoruhodném projevu v Davosu v roce 2017:

„Je pravda, že ekonomická globalizace vytvořila nové problémy, to však není důvod, abychom ji odepsali. Spíše bychom se měli přizpůsobit a ekonomickou globalizaci usměrňovat, tlumit její negativní dopady a zajistit, aby přinášela prospěch všem zemím.“

Nesmíme přehlížet skutečnost, že proklamovaná podpora multipolárního světa ze strany Číny a její oddanost pořádku založenému na pravidlech při přezkumu neobstojí. V mezinárodních organizacích Peking obvykle uplatňuje společná pravidla jen tehdy, slouží-li jeho zájmům. V opačném případě je prohlásí za nevhodná pro své konkrétní potřeby, nebo je ignoruje a použije své vlastní svévolné interpretace. Vývoj kolem WTO, WHO a Mezinárodního tribunálu pro mořské právo ukazuje, jak je oslabována legitimita těchto mezinárodních organizací. V důsledku toho je omezena jejich schopnost řešit dvoustranné spory v mnohostranném kontextu.

Čínská zahraniční politika se zároveň stala důraznější a její diplomacie více konfrontační, zejména pod vedením Si Ťin-pchinga. Čína chce mít na globální scéně významnější

úlohu, která by odrážela její rychlý vzestup. Čínští diplomaté nahradili výrok Teng Siao-pchinga „skrývej svou sílu, čekej na příležitost“ „diplomacii vlčích válečníků“.

Takzvaný hongkongský bezpečnostní zákon je porušením čínského závazku učiněného ve společném čínsko-britském prohlášení z roku 1984, které zakotvuje pro Hongkong zásadu „jedna země, dva systémy“. Tento nový zákon podkopává nejen stávající mezinárodní dohody, ale také dlouhodobě zavedenou autonomii a svobody Hongkongu. Od doby, co vstoupil v platnost, se dodržování lidských práv ve městě rychle zhoršilo. Jedná se o nástroj k umlčování odporu, provádění hromadného zatýkání prodemokratických aktivistů a potlačování svobody projevu a shromažďování, který cílí na novináře i na akademické pracovníky.

Tchaj-wan, 7. největší asijská ekonomika se stabilní pluralitní demokracií, je v očích Pekingu „odpadlickou provincií“. Prezident Si Ťin-pching stanovil rok 2049, sté výročí založení Čínské lidové republiky, jako termín, do kterého musí být, ať už jakýmkoli prostředky, provedeno „znovusjednocení“ Čínské lidové republiky a Tchaj-wanu, což je jak destabilizující, tak nebezpečné. Poslanecký klub Evropské lidové strany (ELS) vyjadřuje hluboké znepokojení nad zesilujícími se vojenskými manévry Číny zaměřenými na Tchaj-wan, které představují vážnou hrozbu pro mír a stabilitu v tomto regionu. Opět potvrzuje svůj postoj, že se obě strany musí zdržet jednostranných kroků a použití síly. Domníváme se, že sjednocení Tchaj-wanu a Číny – pokud k němu někdy dojde – by mělo být jedině výsledkem demokratické vůle obyvatel Tchaj-wanu a Čínské lidové republiky.

Poslanecký klub ELS je odhodlán hájit multilaterální pořádek založený na pravidlech a nadřazenost zásad právního státu v mezinárodních vztazích. Mezinárodní organizace, které jsou v jádru tohoto pořádku, se také musí přizpůsobit měnícímu se světu. Tohoto cíle lze dosáhnout jedině prostřednictvím mnohostranných jednání s rovnocennou účastí a zastoupením všech zúčastněných stran.

Systémové soupeření – obrana evropských zájmů

Za 46 let, které uběhly od roku 1975, kdy EU a Čínská lidová republika navázaly diplomatické styky, si obě strany vytvořily úzké politické, ekonomické a kulturní vztahy

zakotvené v síti dialogu na vysoké úrovni. Od prvních dnů čínské „reformy a otevírání se“ vnějšimu světu přispěly evropské společnosti, inženýři a univerzity k rozvoji Číny prostřednictvím investic, technologií a výzkumu spolu s významnou rozvojovou pomocí EU. Tuto angažovanost poháněl předpoklad, že Čína nakonec liberalizuje svůj ekonomický systém a možná i svou politiku. Očekávali jsme transformaci směrem k tržní ekonomice a postupné otevírání se nerušené ekonomické, vědecké a kulturní výměně.

Dnes musíme připustit, že naše naděje zůstávají nenaplněné.

Čína má právo zvolit si vlastní cestu rozvoje. Pokud však Čína nedokáže dostát svým závazkům ve prospěch vlastních zájmů a zároveň ohrožuje naše zájmy, musíme bránit blahobyt našich občanů a naléhat na Peking, aby dodržel závazky, které učinil.

Na šíření základních hodnot EU, respektování lidské důstojnosti a lidských práv, svobody, demokracie, rovnosti a zásad právního státu je třeba pohlížet v širších asijských souvislostech, zejména v kontextu jihovýchodní Asie. Postavení EU lze posílit prohlubováním strategických vazeb a spolupráce prostřednictvím investičních a obchodních dohod se sousedními zeměmi Číny, zejména s Indií a regionem ASEAN. Tento region je třetím největším obchodním partnerem EU, což je do značné míry způsobeno již zavedenými partnerstvími s Japonskem, Singapurem, Vietnamem a Jižní Koreou. Prohloubením vazeb můžeme poskytnout pobídky pro další ekonomickou integraci, která povzbudí země ASEAN k upevnění jejich demokratických institucí a dodržování stanovených zásad. Připomínáme, že Čína a dalších 14 asijských a tichomořských zemí podepsalo největší obchodní dohodu na světě. Díky ní dojde k posílení politického a ekonomického vlivu Číny v celém tomto regionu. Budeme pečlivě sledovat dopad této dohody, zejména s ohledem na normativní prvky standardizace. Zůstáváme obezřetní ohledně slčitelnosti strategií, jako je „China Standards 2035“, s evropskou angažovaností založenou na hodnotách, a jsme si vědomi snahy Číny prosazovat alternativní systémy správy hospodářských a obchodních záležitostí.

COVID-19 - případová studie vztahů mezi EU a Čínou

Pandemie COVID-19 slouží jako případová studie mnoha výzev, které byly ve vztazích

mezi EU a Čínou dosud popsány.

V rané fázi šíření tohoto onemocnění se Čína pokoušela velikost problému zakrýt. Zadržovala důležité informace, umlčovala oznamovatele a novináře v Číně a blokovala rozhodnutí v krizovém výboru WHO. Tím, že si zvolila utajení, místo aby se postavila k rostoucí krizi čelem, umožnila viru, aby se rychle šířil a stal se globálním problémem. Jakmile se COVID-19 stal prioritou nejvyššího vedení země, všechny kanály – včetně čínských sdělovacích prostředků v zahraničí, čínského diplomatického úsilí a čínských společností – začaly Čínu představovat jako vzor v boji proti pandemii. Byla zobrazována jako globální dobrodinec, který posílá pomoc a zdravotnické vybavení do celého světa. Čínské státní sdělovací prostředky nedostatečně informovaly o pomoci, kterou země obdržela ze zahraničí, včetně téměř 60 tun zdravotnického vybavení z členských států EU. Na druhé straně byl čínský komerční prodej prezentován jako „čínská pomoc přátelům v nouzi“.

Diplomacie EU byla dvakrát terčem čínského vměšování a v obou případech tlaku Číny podlehla. V prvním případě evropští diplomaté po zásahu čínských diplomatů zmírnili obsah zprávy pracovní skupiny StratCom Evropské služby pro vnější činnost týkající se čínských dezinformačních kampaní během zdravotní krize. Brzy poté čínské mediální agentury požadovaly provedení změn ve společném článku velvyslance EU v Číně a 27 velvyslanců členských států EU o čínském původu viru. Evropští diplomaté na to reagovali autocenzurou.

Aby rozptýlili domácí kritiku krizového řízení, čínští představitelé naznačili, že virus do země přinesli cizinci. Nezmínili však, že ve většině případů šlo o čínské občany vracující se ze zahraničí. Čínský velvyslanec v Londýně odmítl v rozhovoru s BBC připustit, že virus pochází z Číny. Spíše tvrdil, že Peking byl jednoduše první, kdo jej objevil. Mluvčí čínského ministerstva zahraničí navíc prostřednictvím svého účtu na sociálních médiích šířil zvěsti, že virus je ve skutečnosti americkou biologickou zbraní. Zemím, které požadovaly důkladné a nezávislé šetření původu viru, bylo vyhrožováno odvetnými opatřeními v ekonomické a politické oblasti.

V řadě oblastí čelíme aspektům systémové hospodářské soutěže s Čínou

EU a Čína jsou na sobě **ekonomicky**

vzájemně závislé, a jejich trhy jsou tedy pro sebe navzájem důležité. Evropské společnosti jsou však neustále terčem diskriminačních praktik, narušování trhu a různých omezení v mnoha hospodářských odvětvích. Mnohé formy subvencí pro čínské konkurenty – zejména státní podniky – na čínském trhu zkreslují podmínky ještě více. Podobné nástroje se používají k protlačování čínských společností na evropské trhy, aby zde konkurovaly našim podnikům nebo je získávaly, a mohly tak těžit z jejich know-how a zvýšit tím svoji konkurenční výhodu pro zbývající podniky v EU.

Čínské právo, které vyžaduje, aby společnosti z Číny spolupracovaly s tajnými službami této země, představuje další riziko, kterého si musí být orgány EU vědomi. Musíme zůstat ostražití vůči riziku nesprávného používání údajů čínskými prodejci. Tento přístup ilustrují intervence čínských velvyslanců v Evropě, kteří hrozí vládám členských států odvetnými opatřeními vůči jejich společnostem působícím v Číně, pokud Huawei nebude součástí sítě 5G těchto států. Bereme na vědomí hrozby Číny vůči zemím, které kritizují její situaci v oblasti lidských práv nebo požadují mezinárodní šetření v souvislosti s onemocněním COVID-19, jak tomu bylo v případě obchodních omezení uvalených na různé australské zboží.

EU je na druhé straně nejotevřenějším hospodářským prostorem na světě. Zahraniční investice jsou zde vítány a přispívají k hospodářskému růstu. Naš systém se svými přísnými pravidly pro hospodářskou soutěž, investice a zadávání zakázek je dobře navržený a vhodný pro hospodářské subjekty z liberálních tržních ekonomik. Není však dostatečně vybaven, aby mohl čelit výzvám, které představuje státem řízená ekonomika poskytující svým podnikům státní podporu pro expanzi na naše trhy na takové úrovni, která není společností z EU k dispozici. Je proto zapotřebí vytvořit rovné podmínky, a to prostřednictvím aktivního a smysluplného jednání s Čínou. Za tímto účelem poslanecký klub ELS vítá, že nedávno bylo v zásadě dosaženo dohody ohledně komplexní dohody o investicích mezi EU a Čínou. Samotná dohoda o investicích však nemůže vyřešit všechny problémy, které sužují naše ekonomické a politické vztahy. Musí zajistit přísná ustanovení napříč odvětvími a také donucovací mechanismy k řešení současné nerovnováhy. Musí rovněž zajistit, aby Čína a čínští prodejci tato ustanovení dodržovali. Zásadní význam má i nadále souběžná práce na podpůrných opatřeních, jak autonomních, tak na mnohostranné úrovni, a zajištění provádění klíčových předpisů. Prioritou musí být zlepšení našeho vlastního souboru nástrojů

na ochranu obchodu. Nedávno zveřejněná bílá kniha Komise „o vytvoření rovných podmínek v souvislosti se zahraničními subvencemi“ je krokem správným směrem. Je nutné však prosazovat naše zásady otevřenosti a svobodné a spravedlivé hospodářské soutěže na vnitřním trhu EU. Na základě této bílé knihy vyzýváme Komisi, aby navrhla nástroj pro rovné podmínky. Tento nástroj by měl evropským podnikům umožnit uspět v konkurenčním prostředí jednotného trhu s dotovanými čínskými společnostmi. Kromě toho je nutné využít jednostranné nástroje EU, jako je plánovaný systém náležité péče EU pro dodavatelské řetězce nebo nový globální režim sankcí EU, aby se vyplnily mezery, které pouhá dohoda o investicích musí nutně zanechat.

Politická doporučení poslaneckého klubu ELS

Když Čína umožnila přístup svých společností na vnitřní trh, podpořila tím evropskou integraci. Podpořila zároveň i důrazný hlas Evropy zasazující se o multipolární svět. Čína však obchází obecný přístup založený na pravidlech, který uplatňují evropské orgány, pomocí dvoustranných a alternativních mnohostranných strategií. Alternativní formáty, jako je investiční režim 17+1, a dychtivost větších členských států sobecky zajistit individuální obchodní a investiční dohody pro své společnosti jen prospívají Číně při praktikování zásady „rozděl a panuj“ (vrážejí klín do celého bloku). To oslabuje postavení EU a jejích členských států. Účinný přístup k Číně vyžaduje důslednou zahraniční politiku založenou na hodnotách, kterou by loajálně prováděla EU i její členské státy.

Bez jednotného přístupu EU, který by využíval vyjednávací pozice všech 27 členských států, můžeme jen těžko jednat s Čínou za rovných podmínek. Poslanecký klub ELS vyzývá členské státy a evropské orgány, aby vystupovaly jednotně a přijaly na všech úrovních soudržný a komplexní přístup. Trvá na provedení tržních reforem a vytvoření rovných podmínek pro všechny společnosti v EU. V rámci evropských orgánů by měla být vytvořena průřezová pracovní skupina po vzoru úspěšné pracovní skupiny pro brexit, která pomohla členským státům zachovat si jednotný postoj. EU musí posílit své dodavatelské řetězce, aby zvýšila jejich odolnost, a to různými způsoby, mimo jiné navýšením vlastní produkce a prostřednictvím tzv. nearshoringu, ve snaze o „otevřenou strategickou autonomii“.

- > **Přísná vzájemnost jako druhé nejlepší řešení:** Poslanecký klub ELS upřednostňuje spolupráci s Čínou na základě otevřeného regulačního rámce EU a v plném souladu s pravidly WTO. Současně musí být EU schopna rozhodně bránit své hlavní zájmy na základě slučitelnosti s pravidly WTO, vzájemnosti a účinného uplatňování vyrovnávacích opatření. Pokud však nebude možné takového otevřeného přístupu v hospodářských vztazích mezi EU a Čínou dosáhnout a bude narušován obchod nebo ohroženy bezpečnostních a strategických zájmů EU, měla by EU využít proti čínským společnostem svých opatření na ochranu obchodu a dalších příslušných autonomních opatření. Tato opatření by měla odrážet omezení, jimiž cílí evropské společnosti v Číně.
- > **Pravidla pro spojování podniků, pravidla státní podpory a antimonopolní pravidla EU pro čínské společnosti působící v Evropě:** Aby zabránila nekalé hospodářské soutěži, měla by EU vyvinout „nástroj k zajištění neutrality v hospodářské soutěži“, jehož úkolem by bylo zajistit neutralitu čínských státních podniků na evropském trhu z hlediska hospodářské soutěže. Totéž musí platit pro všechny státem dotované společnosti bez ohledu na jejich vlastnickou strukturu a zemi, ve které primárně působí. Mnohostranné úsilí o posílení pravidel WTO pro průmyslové subvence – na základě třístranné spolupráce mezi EU, Spojenými státy a Japonskem – musí pokračovat.
- > **Vzájemnost při zadávání veřejných zakázek:** Evropským společnostem je často zakázáno účastnit se čínských veřejných zadávacích řízení. Evropská komise musí zajistit, aby veřejní zadavatelé a členské státy účinně uplatňovali směrnice EU z roku 2014, a případně tento rámec přezkoumat. Na posílení souboru nástrojů EU a lepší prosazování globálně recipročních obchodních podmínek by spolunormotvůrci měli dokončit nový vyvážený nástroj pro mezinárodní zadávání veřejných zakázek. Čína by se měla co nejdříve připojit k dohodě WTO o vládních zakázkách a otevřít se mezinárodním zadávacím řízením.
- > **Nucené transfery technologií:** Čínští prodejci nadále praktikují nucené transfery technologií a krádeže práv duševního vlastnictví. Tyto nezákonné praktiky jsou zároveň vedlejším produktem čínského projektu „Made in China 2025“, v rámci něhož je cíle

usilováno o technologickou rovnocennost s USA a EU. Tyto metody oslabují budoucí obchodní vyhlídky a tvorbu pracovních míst a růst v Evropě. Oceňujeme sice, že pravidla přímo zakazující několik typů nuceného transferu technologií jsou nyní součástí komplexní dohody o investicích mezi EU a Čínou, adekvátní řešení všech forem nuceného transferu technologií a krádeže práv duševního vlastnictví však musí zůstat prioritou ve dvoustranných vztazích. Evropská komise by měla zřídit pracovní skupinu, jejímž úkolem by bylo zvyšovat povědomí o tomto problému mezi členskými státy a evropskými podniky, a trvat na tom, aby čínské orgány a prodejci skoncovali s nucenými transfery technologií a porušováním ochrany práv duševního vlastnictví.

- > **Průmyslová strategie pro EU:** EU musí zlepšit rámcové podmínky pro investice a inovace podniků. Měla by proto zanalyzovat čínskou strategii pro klíčová odvětví a získané poznatky zohlednit ve výdajích na výzkum, vývoj a inovace na úrovni EU a členských států. Průběžné investování do výzkumu, vývoje a inovací EU může navíc vytvořit novou vzájemnou závislost, která bude vyvažovat sílu EU a Číny. Speciální pozornost by měla být věnována odolnosti dodavatelských řetězců EU tak, aby bylo dosaženo „otevřené strategické autonomie“, mimo jiné prostřednictvím rozvoje nových příležitostí v jižním a východním sousedství. Poslanecký klub ELS rovněž požaduje transparentnost dvoustranných dohod mezi jednotlivými státy a Čínou. Je znepokojující, pokud jsou za účelem utajení strategických smluv s Pekingem používány pochybné státní předpisy. To byl bohužel případ nedávné půjčky, kterou Čína poskytla maďarské vládě na vybudování vysokorychlostní železniční trati mezi Budapeští a Bělehradem. Požadujeme rovněž, aby dvoustranné dohody mezi jednotlivými státy a Čínou byly založeny na důkladném posouzení rizik tak, aby tyto investice nenarušovaly bezpečnost nebo veřejný pořádek v EU prostřednictvím provozování, řízení nebo kontroly mj. kritické infrastruktury, kritických technologií a zboží dvojího užití, dodávek kritických vstupů nebo citlivých informací, včetně osobních údajů. Požadujeme také transparentnost těchto dohod.
- > **Iniciativa „Jeden pás, jedna cesta“:** Čínská geopolitická agenda ukrytá pod maskou projektů infrastruktury a financování v rámci iniciativy „Jeden pás, jedna cesta“ musí být nazývána pravým

jménem a všechny takové projekty musí být pečlivě sledovány, mimo jiné s ohledem na jejich negativní politické účinky. Pro strategicky důležité budování infrastruktury a poskytování financování ve třetích zemích by EU měla důrazněji prosazovat svou vlastní strategii pro propojení. To by přineslo rovněž obchodní příležitosti podnikům. Iniciativa „Jeden pás, jedna cesta“ však musí splňovat mezinárodní normy a, vzhledem k nedostatečné transparentnosti v nabídkových řízeních, zajišťovat dodržováním postupů mnohostranné správy ekonomických záležitostí na trzích třetích zemí spravedlivou hospodářskou soutěž.

- > **Technologická platforma 5G:** Rozvoj sítě 5G po celé Evropě je základem budoucí konkurenceschopnosti Evropy. Zdroje mobilizované v plánu na podporu oživení Evropy by měly poskytnout všem členským státům nezbytné finanční prostředky k zajištění bezpečné infrastruktury a podpořit evropský průmysl, schopnosti a inovace. Je nutné důkladně sledovat zapojení Číny do této oblasti. Společnosti považované za bezpečnostní hrozbu musí být vyloučeny ze všech aktivit souvisejících s 5G v EU-27.
- > **Odvětví zemědělství, potravinářství, rybolovu a akvakultury coby strategická aktiva ve vztazích s Čínou:** Vzhledem k přetrvávající závislosti Číny a čínského vedení v oblasti potravinového zabezpečení by EU měla mobilizovat zdroje k vytvoření inteligentního rámce, jehož úkolem by bylo chránit zájmy evropských zemědělců, rybářů, producentů v oblasti akvakultury a spotřebitelů a bránit nekalé hospodářské soutěži v odvětví zemědělství, rybolovu a akvakultury. Bereme na vědomí dohodu mezi Evropskou unií a vládou Čínské lidové republiky o ochraně zeměpisných označení. Budeme pečlivě kontrolovat provádění této dohody a sledovat úsilí Číny o zajištění ochrany evropských práv duševního vlastnictví.

V obchodních otázkách jsme i nadále oddáni myšlence otevřených vztahů s Čínou. Kvůli přetrvávajícím neopodstatněným nesazebním opatřením, technickým překážkám a nedostatku vzájemnosti zůstávají však bohužel naše obchodní vztahy nevyvážené. Státní dotace v Číně vedou k nadměrným kapacitám a dumpingu na evropských a světových trzích. Čistě transakční přístup sice nezaručuje dosažení strategických cílů, ale evropský přístup, který

spočívá v hledání řešení prostřednictvím jednání – spíše než zavedením cel jako v případě USA – však není vždy úspěšný.

Ukázkovým příkladem je Globální fórum pro řešení nadbytku kapacity v ocelářství, které bylo vytvořeno v rámci OECD v roce 2016 po celosvětové krizi v ocelářství způsobené obrovskými nadměrnými kapacitami na straně Číny. Tři roky jednání nepřinesly žádné hmatatelné výsledky a Čína se nakonec v říjnu 2019 rozhodla fórum opustit. Problém nadměrných kapacit v ocelářství přetrvává a v sázce je 2,6 milionu přímých a nepřímých pracovních míst v EU.

Politická doporučení poslaneckého klubu ELS

- > **Plnění povinností v oblasti modernizace WTO:** Od svého vstupu do WTO v roce 2001 Čína neplní své závazky. EU by měla spolu s dalšími členy WTO aktivně pokračovat ve svém úsilí o aktualizaci souboru pravidel WTO. Čína musí v tomto ohledu jakožto člen plnit své povinnosti a závazky a musí uznat svůj skutečný ekonomický status, mj. uznat, že již nesplňuje podmínky pro to, aby mohla být považována za „rozvojovou zemi“.
- > **Plné využívání nástrojů na ochranu obchodu:** Dokud trvají nekalé obchodní praktiky, požadujeme pokračující a přísné uplatňování nástrojů EU na ochranu obchodu a nové antidumpingové metodiky a zvažujeme jejich posílení. Tím budou lépe odstraněna zkreslení cen a nákladů, která nejsou výsledkem volného působení tržních sil.
- > **Více „šetření z vlastního podnětu“ ze strany Evropské komise:** Podporujeme posílení kompetencí Evropské komise, aby mohla zahajovat antidumpingová/antisubvenční šetření z úřední moci, aniž by obdržela formální stížnosti od dotčených evropských společností. Komise by měla tyto rozšířené pravomoci plně využívat.
- > **Prozkoumání nových flexibilních forem alianční spolupráce:** Vybízíme členské státy, aby vytvořily nové fórum pro mnohostrannou spolupráci a vycházely přitom z odkazu Koordinačního výboru pro mnohostrannou strategickou kontrolu vývozu. Hlavním cílem tohoto nového fóra by bylo sledování a kontrola vývozu technologií, obchodních toků a

citlivých investic do problematických zemí ale i etických norem v oblasti výzkumu, výroby a shromažďování údajů.

- > **Účinné prověřování přímých zahraničních investic:** Naléhavě žádáme členské státy, aby rychle provedly a účinně uplatňovaly nové nařízení zavádějící mechanismy k prověřování zahraničních investic do kritických odvětví a odstranily stávající nedostatky. Je třeba také zvážit možnou revizi, která by řešila narušení trhu způsobená zahraničními subwencemi na vnitřním trhu. Sledujeme úsilí o nastolení škodlivých ekonomických závislostí prostřednictvím strategických investic a jsme odhodláni posilovat otevřenou strategickou autonomii Evropy.
- > **Komplexní dohoda o investicích mezi EU a Čínou:** Oceňujeme politickou dohodu, které bylo v zásadě dosaženo ohledně komplexní dohody o investicích mezi EU a Čínou, jejímž cílem je zajistit bezpečnější právní rámec pro dlouhodobý přístup na trh a investiční příležitosti. S ohledem na naše priority může tato dohoda přispět k zajištění větší vzájemnosti v přístupu na trh, vytváření rovných podmínek a prosazování nediskriminačního zacházení s podniky a investory. Uznáváme, že tím nedojde k odstranění veškerých nedostatků v těchto oblastech. Budeme tuto dohodu detailně kontrolovat, neboť zahrnuje ambiciózní ustanovení o obchodu a udržitelném rozvoji, například v oblasti pracovních práv, s nimiž Čína tentokrát poprvé souhlasila. Když budeme požádání o schválení této investiční dohody, zohledníme rovněž situaci v Číně, pokud jde o lidská práva. Je klíčové sledovat provádění této dohody, neboť její hodnota je odvozena od plnění závazků, které z ní pro Čínu vyplývají.
- > **Řešení nadměrných kapacit:** EU by měla pokračovat v dialogu s dalšími mezinárodními zúčastněnými stranami v rámci OECD, WTO a G20 a požadovat po Číně, aby se k těmto jednáním znovu připojila.
- > **Dohoda o investicích s Tchaj-wanem:** Podporujeme zahájení jednání o dvoustranné dohodě o investicích s Tchaj-wanem. Dále vyzýváme Komisi, aby dokončila přípravné práce, konkrétně analýzu rozsahu působnosti a posouzení dopadů, aby bylo možné formálně zahájit jednání v rámci unijní politiky jedné Číny. Domníváme se také, že Tchaj-wan by měl mít možnost účastnit

se zasedání, mechanismů a činností WHO, zejména během pandemie. Tchajwanské vyvážené řízení krize prokázalo, že jeho účast ve WHO by měla pro tuto organizaci velkou hodnotu.

- > **Snaha o účinné provádění:** Zajistíme, aby Evropský parlament aktivně sledoval účinné provádění veškerých budoucích dohod s Čínou a podporoval úlohu, kterou při tomto úsilí mají sehrát parlamentní diplomacie a dialog.

V rámci evropské veřejné a akademické diskuse se Peking snaží ovlivnit veřejný diskurz v evropské společnosti. Jeho cílem je prosadit vlastní politická pojetí a cenzurovat kritické hlasy v Evropě.

Základními zásadami našich liberálních demokracií jsou svoboda přesvědčení, projevu, náboženství a sdružování. Kritické myšlení je v Evropě považováno za základní prvek naší participativní demokracie. Podle čínské komunistické strany patří tyto základní zásady našeho evropského modelu mezi „sedm podvrtných proudů“ a mezi „západní zla“, jež je třeba v Číně potlačit.

Zároveň Čína tyto svobody v Evropě stále více využívá k utváření vlastní agendy. Zatímco transparentní diskuse o Číně v našich médiích, na univerzitách, v think-tancích a na sociálních médiích je vítaná a obohacující, skryté prostředky manipulace veřejného diskurzu je třeba konfrontovat.

Některá evropská média se stala předmětem fúzí s čínskými společnostmi nebo jimi byla získána. Proto v nich byly zavedeny pročínské pracovní směrnice. Výnosy z reklam a čínských mediálních příloh zadaných čínskými institucemi a společnostmi jsou využívány jako páka k propagaci pročínských myšlenek a cenzurování kritických zpráv. Čínská velvyslanectví v Evropě vyvíjejí tlak na evropské novináře a univerzity, aby se zdrželi prohlášení, která jsou vnímána jako kritická vůči Číně. Evropské think-tanky a univerzity financované čínskými institucemi a společnostmi nebo ve spolupráci s nimi prosazují názory čínské vlády. K tomuto účelu je využívána také rozsáhlá síť více než 500 Konfuciových institutů po celém světě. Dále se Čína snaží zasahovat do vzdělávacích programů západních univerzit s cílem cenzurovat kritický diskurz a výzkum týkající se Číny. Pokud je práce evropských výzkumných pracovníků a novinářů vnímána jako kritická vůči politice komunistické strany, jsou jim odepřena čínská víza a přístup k čínským zdrojům.

Tyto zásahy zůstávají často nepovšimnuty,

zaměřují se však na naše základní hodnoty a zásady. V kontrastu k obvyklé veřejné diplomacii měkké síly (soft power) byl vytvořen termín „sharp power“ (ostrá síla), který popisuje nové taktiky manipulační diplomatické politiky.

Politická doporučení poslaneckého klubu ELS

- > **Prověřování zahraničních investic do médií:** Za posledních 10 let investovala Čína do evropských mediálních společností téměř 3 miliardy EUR. Pouze některé členské státy EU mají zavedeny mechanismy k prověřování zahraničních investic do médií. Vybízíme proto Komisi, aby vytvořila celounijní regulační systém, jehož úkolem by bylo bránit mediálním společnostem financovaným nebo řízeným vládami získávat evropské mediální společnosti. Měl by se vztahovat především na nedemokratické země, v nichž evropské mediální organizace nesmějí svobodně působit nebo jsou vystaveny tlaku na to, aby přizpůsobily své zpravodajství ve prospěch místních vlád. Toto úsilí by mělo vycházet ze společné databáze umožňující harmonizovanou prevenci nebo stíhání takových praktik v celé Evropské unii. V opačném případě budou čínský příklad následovat další státy s podobnými autoritářskými politickými ideologiemi a Evropská unie riskuje, že se do jejích vnitřních záležitostí budou zapojovat další země.
- > **Podpora nezávislého čínského výzkumu a žurnalistiky:** Zvýšená podpora nezávislých a kritických odborných znalostí o Číně by vedla ke snížení závislosti think-tanků a univerzit na čínských společnostech a institucích, které v současné době sponzorují jejich činnost. Měl by být proto vytvořen program pro výzkum týkající se Číny financovaný EU, který by byl k dispozici evropským univerzitám, a založena evropská nadace pro znalosti o Číně. EU a členské státy musí rovněž nadále bránit svobodu projevu na univerzitách, aby zajistily, že svoboda slova na evropských vysokých školách nebude rozvrácena nátlakem čínských orgánů, ať už je tento nátlak vyvíjen na evropské nebo čínské studenty a akademické pracovníky.
- > **Propagace, podpora a financování nezávislé žurnalistiky a liberálních médií:** EU a její členské státy by měly podporovat novináře, kteří se zabývají

čínskou cenzurou, propagandou, pronásledováním novinářů a porušováním lidských práv. Dobrymi příklady v této oblasti jsou iniciativa Journalism Trust Initiative, Mezinárodní konsorcium investigativních novinářů a Fórum pro informace a demokracii. EU může k tomuto úsilí přispět zřízením Evropského fondu pro demokratická média.

> **Konfrontace čínských dezinformačních kampaní a nucených výkladů situace:**

Jedna z evropských automobilových značek byla nucena se veřejně omluvit za to, že na sociálních médiích zveřejnila reklamu, v níž citovala dalajlamu. Zmiňování se o pronásledování náboženských a etnických menšit, jako jsou Tibeťané a Ujgurové, a udělení evropské ceny za literaturu spisovateli zadržovanému v Číně může vést k hrozbám ze strany čínských diplomatů vůči akademickým institucím, či dokonce vládám. Čínské pokusy o prosazení vlastních výkladů a cenzurování názorů v EU nelze tolerovat. Všechny orgány EU musí být důsledné v identifikaci a pojmenování čínských dezinformačních kampaní a výkladů, jako jsou například ty, které souvisejí s krizí COVID-19. Navrhujeme celoevropské dokumentování dezinformací a porušování lidských práv, které by zvýšilo povědomí o těchto praktikách a podpořilo jejich oběti, ať už jde o jednotlivce, podniky nebo vlády. Toto úsilí by mohlo položit základ pro vzdělávací snahy v podobě nástrojů nebo konkrétních internetových stránek, které by vybavily evropské občany nezbytnými dovednostmi nebo znalostmi, zabraňujícími dezinformacím.

> Tyto údaje by mohla pravidelně shromažďovat a zveřejňovat Evropská služba pro vnější činnost.

> **Ochrana lidských a základních práv:**

Porušování lidských práv v Číně a Hongkongu nelze ignorovat a je zapotřebí důrazné reakce ze strany EU a jejích členských států. Vítráme přijatý globální režim sankcí EU v oblasti lidských práv (Magnitského zákon EU), který zajistí, aby osoby, jež se dopustily porušování lidských práv, byly volány k odpovědnosti. Měli bychom převzít vedoucí úlohu v politické diplomacii a postarat se o to, aby do tohoto globálního režimu sankcí EU v oblasti lidských práv byla začleněna korupce.

> **Propuštění aktivistů v oblasti lidských**

práv: Požadujeme propuštění svévolně zadržovaných a vězněných obránců lidských práv, disidentů a dalších, včetně švédského občana Gui Minhaie. S velkým znepokojením zaznamenáváme zprávy o systematickém porušování lidských práv – včetně internace, sterilizací a nucených potratů –, ke kterému dochází v Sin-ťiangu vůči Ujgurům a dalším převážně muslimským menšinám, a požadujeme bezodkladné provedení nezávislého šetření těchto obvinění. Zdůrazňujeme, že je třeba zajistit svobodný přístup do Tibetu, a to i pro diplomaty, novináře, turisty a samotné tibetské občany.

> **Pokračující podpora Hongkongu:**

Musíme i nadále podporovat autonomii a svobodu Hongkongu, jakož i dodržování zásad právního státu v této oblasti. Měli bychom i nadále důrazně vybízet členské státy, aby provedly balíček opatření dohodnutý na zasedání Rady pro zahraniční věci dne 28. července 2020, jakož i doporučení společného usnesení Parlamentu ze dne 15. června 2020.

> **Evropský zákaz dovozu výrobků, k jejichž výrobě bylo využito nucené práce:**

Čínské orgány údajně zadržují milion Ujgurů v táborech a využívají je k nuceným pracím v provincii Sin-ťiang. Sněmovna reprezentantů Spojených států téměř jednomyslně přijala zákon, který zakazuje dovoz výrobků vyrobených za použití nucené práce. EU by rovněž měla v souladu s právními předpisy WTO zakázat dovoz výrobků od společností využívajících nucené práce. Na trzích EU by měly být zakázány rovněž výrobky vyrobené v převýchovných táborech.

> **Podpora svobody náboženství v Číně:**

Čína svým občanům nadále upírá náboženskou svobodu. Náboženská sdružení a společenství, zejména křesťané, muslimové, buddhisté a další, kteří nejsou členy organizací ovládaných režimem, se stávají terčem obtěžování, zadržování, ničení posvátných symbolů a míst pro konání bohoslužeb, tvrdých zásahů a dalších forem neutuchajícího pronásledování. Nejenže by EU měla poskytnout odpovídající prostředky zvláštnímu vyslanci pro podporu svobody náboženského vyznání nebo přesvědčení mimo Evropskou unii, ale měla by na otázku náboženské svobody také neustále upozorňovat v rámci svých vztahů s Čínskou lidovou republikou.

> Čína se stala jedním z největších příspěvatelem do rozpočtu OSN a stále

více se prostřednictvím svých jednotek účastní mírových operací OSN. Jakožto stálý člen Rady bezpečnosti OSN a člen Rady pro lidská práva má Čína zvláštní odpovědnost za podporu tří pilířů OSN: lidských práv, míru a bezpečnosti a rozvoje.

Postavení EU vzhledem k napětí mezi USA a Čínou

Stav vztahů mezi USA a Čínou má globální důsledky, zejména od té doby, co globální pandemie ještě více prohloubila stávající napětí. Velké mocenské soutěžení se nepopíratelně transformuje do velkého mocenského soupeření. Za těchto okolností musí EU zaujmout postoj, který jí umožní hájit vlastní zájmy a zároveň si zachovat pracovní vztahy s oběma protagonisty.

Na jedné straně jsou EU a USA spojeny transatlantickým poutem – institucionalizovaným v NATO – založeným na zásadách demokracie, svobody, lidských práv a právního státu. Poslanecký klub ELS je odhodlán toto pouto obnovovat a posilovat. EU loajálně podporuje Spojené státy tím, že udržuje své zbrojní embargo na Čínu, a to již více než 30 let. Na druhé straně je čínský trh i se všemi souvisejícími výhradami silným magnetem přitahujícím evropské podniky všech velikostí.

Pouze EU jako celek dává svým členským státům šanci zachovat si autonomii tváří v tvář americko-čínské soutěži o prvenství. Aby EU nebyla upozaděna těmito dvěma geopolitickými giganty, musí si zachovat zásadovou, ale pragmatickou zahraniční politiku. Pro obranu postavení EU je zásadní obrana multilateralismu a jeho institucí, jakož i respektování pořádku založeného na pravidlech. To s sebou nese zavedení sankcí za účelem ochrany evropských zájmů.

To může případně vést k dočasným komplikacím nebo zklamáním, například k možným odvetným opatřením ze strany Pekingu vůči našim obchodním zájmům. Z dlouhodobého hlediska to však posílí mezinárodní systém založený na transparentních pravidlech. V zájmu dosažení tohoto cíle se musí EU ujmout vedení při obnovování spojení se Spojenými státy. Je třeba obnovit spojení také s dalšími demokratickými a podobně smýšlejícími státy, které se mají na pozoru před tím, jak selektivní může Čína být, pokud jde o dodržování mezinárodních pravidel.

Vítáme navázání dialogu o Číně mezi EU a USA a vyzývá k důkladné diskusi o otázkách, jako je nucený transfer technologií nebo posílení multilaterálních institucí, kde je společný přístup nejen požadovaný, ale také nezbytný. Vyzýváme také EU, USA a další demokratické země, aby pokračovaly v provádění ambiciózní agendy na podporu demokracie po celém světě, potlačovaly plíživé autoritářství, podporovaly touhu lidí po svobodě a posilovaly odolnost demokracie.

V závislosti na výsledku tohoto úsilí se vztahy mezi EU a Čínou mohou vyvíjet podle tří různých scénářů:

a) Pozitivní scénář – angažovanost a spolupráce

Podle pozitivního scénáře budou obě strany pokračovat ve spolupráci. To umožní EU spolupracovat jak s USA, tak s Čínou, uzavírat dohody, rozšiřovat obchod a zvyšovat úroveň investic. Všichni tři partneři budou spolupracovat na řešení globálních výzev, jako je změna klimatu, terorismus a současná pandemie. Pravidelný dialog bude doprovázen vysokou úrovní důvěry.

b) Neutrální scénář – soužití a protloukání se

EU přijme silné stránky svých partnerů a bude pracovat na posílení těch vlastních. Povědomí EU o rostoucí hospodářské soutěži a její úsilí o řešení nekalých obchodních praktik nezpůsobí úplné zničení vztahů, jelikož všechny strany uznají, že mohou více získat než ztratit.

c) Negativní scénář – soupeření a konflikt

Třetí scénář s sebou nese nejzávažnější důsledky. EU bude muset úspěšně fungovat a manévrovat v nepřátelském prostředí, kde je narušena důvěra, obchod naráží na překážky a je zavedena řada odvetných opatření.

Evropská veřejnost by nepřijala vojenskou konfrontaci. Schopnost nenechat se donutit k potenciální účasti by byla možná pouze v případě, že by EU byla silná a jednotná. Síla je definována účinnou a rozhodnou zahraniční politikou v duchu čl. 24 odst. 3 SEU. EU musí být ochotna nesmlouvavě využívat svého vlivu (silný ekonomický hráč, dominantní poskytovatel pomoci, důvěryhodný politický partner, vývozce konkrétního druhu integračního modelu). Jednota znamená jednotný postoj vůči Číně a USA, kde krátkodobé a úzkoprsé zájmy nepřevládají nad celkovým zájmem. Při

jednání s Čínou musí Evropa automaticky využít své kolektivní vyjednávací pozice, která je mnohem silnější.

EU se musí připravit na možné zhroucení vztahů mezi USA a Čínou. Přitom je třeba, aby se EU stala soběstačnou v hlavních odvětvích hospodářství, a to prostřednictvím změny povahy dodavatelských řetězců (jejich přiblížení k domovu) a významného navýšení investic do výzkumu a vývoje. EU možná nebude schopna zastavit jednání Číny, měla by však zajistit, aby Čínu něco stálo. Při snaze o vyvážení vazeb s Čínou je třeba vzít v úvahu rozhodné prosazování vzájemnosti, mechanismy k prověřování investic a omezení, co se týče získávání citlivých evropských podniků a strategické infrastruktury, včetně oblasti zemědělství, nemovitostí a technologií. Kromě toho by vždy mělo být možné sáhnout k omezujícím opatření (tj. globální režim sankcí). Rozhodná obrana svobody a demokracie zvyšuje schopnost EU čelit systematickému úsilí Číny o ovlivňování jejích politiků a občanské společnosti. Čína tak jedná s cílem utvářet veřejné mínění v souladu se svými strategickými zájmy. EU by dále měla odhalovat čínské bezohledné taktiky a činy ve zranitelných třetích zemích. Tyto země jsou přitahovány sliby, například v oblasti iniciativy „Jeden pás, jedna cesta“, a končí v dluhové pastí (dluhy za aktiva).

Obnovený dialog o Číně mezi EU a USA – zaměřený na politické, bezpečnostní, strategické a ekonomické aspekty – by mohl sloužit EU i USA jako platforma umožňující navzájem lépe pochopit a mírnit svůj přístup k Pekingu a zabránit zbytečným eskalacím ve vztahu mezi USA a Čínou. Vedoucí evropští představitelé si musí uvědomit, že politika USA vůči Číně je jednou z mála otázek v americké politice, u nichž je možné dosáhnout konsensu dvou hlavních politických stran.

Bez ohledu na to, jak úzký může být náš vztah s Čínou, transatlantické pouto je a vždy bude pro EU silnější a důležitější. S USA, které jsou klíčovým spojencem při jednání s Čínou, nás spojuje víra ve svobodu a demokracii.

Závěry

Politika EU vůči Číně by měla být založena na těchto zásadách: pokud je to možné, spolupracovat; v případě potřeby soutěžit; v nutných případech konfrontovat. Tento přístup umožňuje EU pružně reagovat na vývoj tohoto dvoustranného vztahu.

Zapojení však vyžaduje zájem obou stran a dodržování stávajících pravidel. Očekáváme proto, že Čína bude plnit své vlastní závazky. Selektivní uplatňování mezinárodního pořádku založeného na pravidlech je nepřijatelné. Očekáváme od Pekingu nediskriminaci a otevřenost, jakož i připravenost přijmout odpovědnost, kterou s sebou nese jeho posílená role na globální scéně.

Poslanecký klub ELS podporuje takovou spolupráci s Čínou, která je zásadová, praktická a pragmatická. EU by neměla dělat kompromisy, pokud jde o její hodnoty a zásady. Vyzýváme evropské orgány a členské státy EU, aby využily všech prostředků a přesvědčily vedoucí čínské představitele k tomu, aby ze své inspirativní země učinili odpovědného člena mezinárodního společenství.